

**FESTIVAL
ÉMERGENTS**

17 DE FEBRER
SALA 2 ORIOL MARTORELL

**JAEDEN
IZIK-DZURKO**

MARATÓ DE CAMBRA

PROGRAMA DE MÀ

MAURICE RAVEL

(Ciboure, França 1875 - París 1937)

"ALBORADA DEL GRACIOSO"

"UNE BARQUE SUR L'OCÉAN"

de *Miroirs* - (1904-1905)

ELISENDA FÁBREGAS

(Terrassa 1955)

SOMNIS RADIANTS

(2023)

JOHANN SEBASTIAN BACH (Eisenach, Alemanya 1685 - Leipzig 1750)

FRANZ LISZT (Raiding, Àustria 1811 - Bayreuth, Alemanya 1886)

PRELUDI I FUGA EN LA MENOR, BWV 543

(1708)

FRÉDÉRIC CHOPIN

(Zelazowa, Polònia 1810 – París 1849)

SCHERZO N. 1 EN SI MENOR, OP. 20

(1831-32)

La durada aproximada del concert és de 45'

JAEDEN IZIK-DZURKO, PIANO

COMENTARI

per Miquel Gené

El pianista canadenc Jaeden Izik-Dzurko es presenta a la Marató Emergents com a flamant guanyador del Concurs Internacional de Música Maria Canals 2022. El programa que ens proposa s'atura en alguns dels autors més rellevants de la literatura pianística.

La influència que la música de Johann Sebastian Bach ha tingut al llarg de la història el situa al capdamunt del cànon musical occidental. Un cas paradigmàtic d'aquesta influència el podem resseguir en el Preludi i fuga en la m, BWV 543. Una obra que Felix Mendelssohn tocava en la seva versió original per a orgue, que serví de model compositiu a Johannes Brahms i que Franz Liszt i Clara Schumann presentaven regularment en els seus recitals de piano. L'any 1852, Liszt va publicar la seva transcripció d'una obra captivadora per la profunditat emocional del preludi i fascinant per la complexa xarxa de relacions que les diferents veus estableixen a la fuga, la qual transita del repòs contemplatiu a una explosió de so.

Els *scherzi* de Frederic Chopin parteixen de la tradició d'un altre dels grans noms del cànon, Ludwig van Beethoven. Chopin transformà el caràcter de l'*scherzo* des de l'humor aflat beethovenià fins a la passió demoníaca pròpia del Romanticisme. Els seus quatre *scherzi* comparteixen aquest *pathos* i una estructura ternària en la qual les seccions dels extrems contrasten amb la secció central i provoquen una col·lisió entre mons oposats. En el cas de l'Scherzo n. 1, op. 20, aquest xoc es produeix també dins de la primera secció, la qual combina

estats de gran inquietud amb una calma profunda. La secció central ens porta la pau promesa mitjançant dues melodies que s'encavalquen, una d'elles extreta d'una nadala polonesa. La reexposició ens retorna a l'ambient salvatge de l'inici i ens condueix a un final tempestuós.

L'any 1905, Maurice Ravel començava a cristallitzar una innovadora manera d'escriure per a piano a la suite *Miroirs*. Izik-Dzurko ens oferirà dues de les cinc peces que conformen aquesta suite. A "Une barque sur l'océan", Ravel ens fa navegar a bord d'una petita barca per damunt de la immensitat d'un oceà imprevisible, que representa amb arpegis, trèmols, *glissandi* i canvis sobtats de dinàmica. "Alborada del gracioso", per la seva banda, evoca l'essència sonora d'una Espanya que Ravel imaginava a través dels records de la seva mare. L'obra combina una secció enèrgica, brillant i d'accentuació propera a la dansa folklòrica amb la serenor contemplativa d'un recitatiu que dialoga amb el seu entorn.

Les interpretacions d'Izik-Dzurko durant el concurs Maria Canals van resultar brillants i aclaparadores. Tant, que la compositora catalana Elisenda Fàbregas va sentir l'impuls de dedicar-li una obra: «Em va captivar la sinceritat i profunditat de totes les seves actuacions i les seves habilitats comunicatives». El resultat d'aquesta impressió va ser *Somnis radiants*, una composició basada en la llum i el color de la qual emanen sentiments de calidesa i lluminositat. La seva textura contrapuntística sorgeix del diàleg entre les dues mans del pianista, mentre que la direcció d'intensitat s'estableix mitjançant el joc intervàllic, les variacions entre el mode major i el mode menor i el desenvolupament melòdic i rítmic.

EN COL·LABORACIÓ AMB

AMB EL SUPORT DE

